

RENAIXEMENT

ADHERIT A L'UNIO CATALANISTA

SURT ELS DISSAPTES

VOLÈM

La llengua catalana ab caràcter oficial per totes nostres relacions inclús ab el Poder Central.

Corts Catalanes, per estatuir la legislació civil y per el règim intern de la Nacionalitat Catalana y pera ser àrbitres de nostra administració.

Que siguin catalans quants á Catalunya desempenyin càrrecs públics.

Fixar contribucions é impostos per contribuir als gastos generals del Estat en la proporció que correspongui á Catalunya.

Supressió de quintes ó lloves y facultat de poder contribuir á la formació del Exèrcit del Estat Espanyol per medi de voluntaris ó diners.

Essent Nacionalista l'acció que al nostre poble realisa l'Unió Catalanista, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme català, qualsevolga que siga llur pensar y sentir en matèries **religioses, polítiques ó socials**.

SUMARI

Els Jocs Florals, per *Joaquim Delclós y Dols*.—El Jocs Florals d'enguany: Poesies premiades.—Esguards, per *Optim*.—Agricola, per *Maceo*.—Carta de Angel Guerra.—Extensió Universitaria catalana, per *Ll. G. C.*—De la paraula com á símbol, per *Martí Alegre*.—De música, per *C. Batlle*.—De Sports, per *Ll. del C.*—Garbellant. — Noves. — Cansoner popular: La filla del marxant.—Efemérides, per *Ll. G. C.*

Els Jocs Florals

Tenint en compte que la benemèrita institució dels Jocs Florals és la base fonamental de quina n'han partit totes les manifestacions del renaixement del poble català, tots aquells que'ns interessem per la Causa de Catalunya, en qualsevolga dels sentits que la componen, tenim el deure de vetllar pera'l millorament y prosperitat de tan noble institució, ja que li'n són deutors de tot quant sabèm de les coses de nostra terra.

Els Jocs Florals, á més d'esser una manifestació de bellesa y de cultura, á més d'esser la festa de les nostres lletres, están revestits d'una encarnació més sagrada, pera nosaltres els fills de Catalunya; porten en son sí l'esperit patriòtic de la nostra terra, y á ben segur que mancats d'aital esperit, la seva obra no hauria sigut tan fructífera y benfactora.

Es evident que d'alguns anys ensá la tradicional festa ve celebrantse mancada de tot entusiasme, no essent altra la causa que l'actual esperit patriòtic, quin, vagant esmaperdut, l'ha desvirtuada, com ho ve fent en qualsevolga de les manifestacions catalanes, y que, per dissort ó per vergonya, en totes elles s'hi descobreix el malestar general que cova en la que deuría esser la gran familia catalanista.

Per aixó, nosaltres, que per demunt de tot hi posèm l'amor á la nostra estimada Catalunya, y reconeixent la gran obra positiva dels Jocs Florals, cridèm á tothom que com á català s'estimi, pera que ajudi al manteniment y millorament de tan noble institució, per esser la que ab ses manifestacions ha contribuït d'una manera més directa al despertament de la nostra Patria.

Y fem vots pera que d'ara endavant sia tan honorable festa més esplèndida en tots sentits; tornant en aquells bons temps aont s'hi revelaven mestres tan preclars com indiscutibles, quins noms han donat la volta al mon, per ses obres reconegudes; les que, sens cap mena de dubte, li han recordat qu'aquell tros de terra que s'anomena Catalunya, encara existeix.

Visquen els Jocs Florals!

JOAQUIM DELCLÓS Y DOLS.

ELS JOCS FLORALS D'ENGUANY

LA FLOR NATURAL

IDILIS LLUMINOSOS

AIGUA-LLUM

Del sol s'ha enamorada
la filla de la neu
bon punt ell l'ha besada
de la congesta al peu;
com virginal rialla
de llabis infantins
dels alts cimals devalla
pels ignorats camins,
després... canta que canta
desfeta en fils d'argent,
joiosa y triomfanta
del enamorament,
y el sol... besa que besa
sos regalims en flor;
fins á deixarla encesa
de flams de porpra y or;
y aixís l'idili dura,
com só que no's consum,
del cant de l'aigua pura
y 'ls besos de la llum.

Al mitg de la montanya
corpresos han restat,
que'l sol que la companya
á l'aigua li ha mostrat
la esglaiadora cova
del tenebrós abim
ont ronca sempre nova
la tempestat del cim,
mes ella, esbograda,
s'hi llença tot cantant,
tornantse una cascada
de pols de diamant.
¡Oh virginal misteri
de l'aigua feta flor!
¡Oh delitós platxeri
del antre esglaiador
ont fan son himeneu

de llums, danses y besos
la filla de la neu
y el sol de rulls encesos!

Mes ¡ay de l'aigua pura
que als besos del sol viu!
ha vista la planura
y vol tornar-se riu.
Camina que camina
febrosa, sempre avall,
sa dolça veu de nina
se torna trist rogall;
desfetes son ses trenes,
marcit son gentil dors,
per tot troba cadenes,
per tot plora dolors!
¡Que llarga li es la ruta!
del llot que ha arrossegat,
son ánima ja es bruta
com ánima en pecat!
¡Que trista quan arriba
cansada al gran desert!
y el sol que la captiva
pels horitzons se pert!

Mes ell un jorn li deia:
«T'espero á dins del mar»
y l'aigua al abim queia
cansada de plorar.

¡Al mar, al mar, ont canta
l'amor eternament.
en l'abraçada santa
de l'aigua y l'firmament!
Al mar! ont la besada
del sol desde l'espai
la deixa embriagada
del amorós desmai.
Allí l'aigua gloriosa
demunt l'amplíssim llit
del casament reposa

y exhala de son pit
la sinfonia inmensa
d'escumes y tritons,
que sempre recomensa
camí dels horitzons;
de ses entranyes brolla
clamor de multituds,
l'amor la torna folla,
vol plers desconeguts
y aixeca ses onades
en commocions sublimes
com feres afamades
que munten dels abims,
y plora, brama, ronca,
devant la immensitat,
y cap poder estronca
son clam de malvestat.
Son ull de foc s'arbora
y, en inplacable anhel,
tràgicament implora
que'l sol la pugi al cel.

Ja es folla peregrina
del éter transparent,
ja es tenue boirina
que á sa faisó du el vent;
les altes cimes toca
y encara anhela més:
vol de la propia boca
del sol el darrer bes.

En pluja 's convertia,
y sa ilusió al morí,
per ella 'l sol floria
dins l'arc de Sant Martí.
La terra fecondada
llençava un dolç perfum,
y... aquesta es la «balada»
de l'aigua y de la llum.

ANTONI NAVARRO.

L'ENGLANTINA

ELEGIA PERDUDA

Del circ grandíós, del temple sacratíssim
d'atri imponent, d'escalinata inmensa
y foch vestal en l'ara fumejanta,
no'n queda res. Les termes y aqüeductes
guarden colgats sos seculars vestigis.
El bosc sagrat de druídiques alsines
es una vall deserta, trista y nua.
Lo que caigué, ningú ha tornat á alçarho;
lo que resta enterrat ningú ho descolga;
lo que mor ó s'en va ningú ho detura.

—«Estava escrit»—Aquest grapat de terra
ha presenciât sa gloria y sa ruina.

La mesquita de cúpula soperba,
ab son panell de pomes d'or macisses,
els banys arábics d'enervants estufes
y perfumats vapors de rosa y lliri,
les sinagogues de sublim tenebra
y els calls d'argenteries primoroses,
els jardinetes de fonts escorredisses,
els boscos de llorers y de baladres
y els antics rius d'auríferes arenes...
Tot ha fugit sense deixar ni historia.

Y al cor del montanyam, ont s'encastellen
 turons y serres y espadats y cingles,
 la torre senyoral del homenatge
 —pel llamp de les tempestes combatuda
 y acotellada ardidament,—s'esberla
 y l'eura hi creix y hi fan son niu les álignes.
 El claustre de la gòtica abadía
 es alberc dels remats que á la canícula,
 á l'ombre de ses naus dormen la sesta;
 y els pastors que'ls vigilan peresosos
 s'hi distreuen la són, á mandronades
 trencant columnes y esmotxant sarcófacs.

Les catedrals, les catedrals soperbes,
 aquest «Crec-en-un-Deu» de negres criptes,
 d'ardits cloquers y suplicants agulles,
 com si desconfiessin de llurs resos
 s'aclofan poc á poc sobre sa basa,
 y els contraforts robustos de sos ábsis
 amaguen ses esquerdes ab la molsa.

Aquí tot mor; tot passa; tot s'enterra...

Generació potent y creadora
 que arriba á n'aquest sol plena de vida,
 si no passa de llarc, si s'hi detura,
 s'hi fa xorca, s'hi enerva y cau colgada.
 Y els qui's senten més forts y ab fam de viure,
 han de fugí á munions; y se'ls emporten
 en naus immenses de bandera estranya
 á cercá'un mós de pa per terres verges.

Quan d'aquest tros de terra, gran un día
 —no perquè ella se'n fes, sinó pels altres,—
 náuxers ó capitans de patries llunyes
 han rendit mons enters á les senyeres,
 no ha fet mai res... Y en el camí dels segles
 ha vist esgabellar-se ab calma estoica
 ciutats, províncies, principats, imperis,
 y continents, y mons sencers, per sempre!...
 Y dels Grans Capitans les santes ánimes
 que dalt del cel d'indignació glatfen,
 llampeguejaven d'ira y de vergonya.

—«Estava escrit»,—Aquesta terra calda
 sols fa de cada gloria una ruína.

Y'ls camps erms y ressecs, dormen polsosos;
 l'axut etern mata'ls conreus escassos;
 si una vía sencera l'atravessa,
 es un camí que té catorze segles;
 si un pont travessa un riu d'una gambada,
 es pont qu'en una nit feu el Diable;
 si un esboranc gegant obra una serra
 pera unir dues valls anyoradisses,
 es obra d'algun Geni llegendari
 qui va obrir-lo arrogant d'un cop de massa...

Aquí no's fa mai res; tant sols s'hi enterra
 y lo qu'es soterrat y en són de gloria
 un día brama un vent ab roja furia
 y es remogut de nou... Brilla la teia,
 fa forsa l'alsaprèm, les voltes cruxen
 y la turba sacrílega traspasa
 esventrant morts en nom de la justícia,
 esbandint baf de dóna, y sanc, y runes...
 Quan ha passat, les cendres son disperses;
 no dexe res, com el cavall d'Atila.

Y aquest terror, sagrat de tantes tombes,
 á punt d'ésser jugat com una túnica,
 á passos de gegant va esquarterant-se...

Y, com á trista imatge, com á simbol
 de sa enervant, de sa sublim puresa,
 els matxos tapats d'ulls voltan les cinies
 mentres pugen y baxen els catúfols
 y l'home, aclucat d'ulls, sota la parra
 de pampols cargolats, nascuts sense vida,
 rasguejant la guitarra hereditaria
 que un jorn tingué complertes ses sis cordes,
 ab un rum-rum d'arpegis fonedissos,
 per cant, sospira un ay! indesxifrable;
 un ay! que ni se sap si riu ó plora.

EDUARD GIRBAL JAUME.

Fragment del primer accésit á la Viola d'or

MELODÍES BLANQUES

ALBAT

Dins la clara frescor d'un espléndit matí
 van cantá 'ls capelláns aquell goig del morí;
 y's perdé la veu blanca d'un ros escolá
 tota fosa en el cant d'un aucell que passá...

Pel camí les roselles floríen en sanc;
 van passar vuit donzelles vestides de blanc...
 una llisa aureneta volá per damunt,
 saludant ab un xiscle de gloria al difunt;
 una ovella belava, una font va brollar
 y un pastor entre fulles venía á guaitar.

A mitjant del camí va sortirlos al pas

una jove que sempre va durlo en el bras:
 sa mirada gentil era encesa de plors;
 va venir ab la falda curulla de flors
 y sa falda s'obria, abocant á bell raig
 una joia divina de roses de Maig!
 Quan ja l'última rosa caigué en el camí,
 feu la jove un gran plor y va rompre á fugí.

Vora un arbre novell el sepulcre es obert;
 l'últim cant gloriós en els aires se pert;
 sota l'ombra moguda del arbre florit
 oh! que bell es encara l'infant adormit!
 De son cor un aroma de Vida s'exala,
 car apenes la Mort l'ha fregat ab una ala!

JOSEP PARADEDA Y SALA.

Esguards

Segons la mitologia, Mercuri era'l deu de'ls pillets; molt jovenet ja va pendre'l buirac de Cupido, s'apoderà del trident de Neptú, del sabre de Marte, de les estenalles de Vulcà, y va amagar els bous d'Apolo.

Ab ales al cap y als peus, era bellugadís, perspicàs, entremaliat, coneixedor de totes les manyes y artimanyes del **Frau** y de les explotables ignorancies de la **Bona fe**, era també'l deu dels comerciants.

En els temps moderns, Mercuri s'ha anat en-senyorint de la terra, y si no és deu, es Rei de tota ella, ab lleis, còdics, exèrcits, vaixells; en una paraula, ell impera per demunt de tots els caps d'Estat del mon, y és Rei de Reis; tirà, absolut, despota, ab tot, no té enemics.

De sos deïxebles, els escullits, els tocats de sa divina gracia, assoleixen brillants posicions socials, s'enriqueixen y sabreu de molts que per son amor al treball, honradesa y perseverancia, malgrat semblar en algú cas el comerciant un corsari que la llei protegeix y ampara, mitjançant la corresponent **patent**, és indubtable que hi há més comerciants honrats que de pillos, car aquestos tart ó d'hora sovint s'ensorren.

En l'ample camp en que Mercuri domina, com en tots els altres, hi há sortosos y hi há desgraciats, y el grau de despreocupació y activitat sagella inexorable la **gestió** del individu.

Estic segur, amic llegidor, qu'en aquets moments acudirán á vostra pensa esguards d'un auto conductor de molts individus, que no compendreu com tan depressa han assolit la **propietat** d'aquest aburgosat vehícol, qu'insulta y entorpeix ab sa elegant fressa la modesta ruta del vianant menestral, y quan hi veurás repapat en sos flonjos coixins la figura atocinada d'algú demagog d'air, descamisat d'air, propietari avui (malgrat y servir-se de les idees de Proudhon per fer forrolla), propietari avui com per art de bruixeria, tal vegada fidel devot de Mercuri, tal vegada nou Gonzalo de Córdoba.

Quan barrará vostre adelarat pas en el dur quefer que'ns dona el nostre pa de cada dia, el vehícol d'un tipo aixís exòtic, que tal vegada cobrarà'l barato en nostra volguda ciutat, segurament la vergonya enrogirà vostres galtes, y acudirà á vostre pensament la visió de tantes llars sense pa pels fills, medecines pels malalts, llit per donar repós al cós... una fredor glassará vostre esser y cloureu els punys malgrat sigueu més mansos y pacients que Job.

Tot xulo de certa categoria té amistats enlairades y llocs tinents per capitanejar en temps de pau les vandàliques colles, però capítas ara-

nys, quan arriba un'hora en la qual de debó se podrien enderrocar privilegis, cremar pergamins, esmicolar lleis poc humanes, trossejar cadenes... valents, retadors, desvergonyits quan en la butraca palpen el salvo-conducte d'un acta, obtinguda per la immoral barreja de sos escamots baladrers ab la desagradida forasteralla, y tal vegada també ab els ultra-conservadors, que els extrems se toquen; quan se vos apropi un de aquestos moderns teorísants, cordeuvos l'americana...

Llegidor amic, no'm recordaré de donarte compte de mon esguard setmanal y l'espai de que dispoço s'acaba.

Aquesta setmana he esguardat, penjat en un kiosc de la Rambla, un diari local ab un forsa sugestiu titular que deia **GUARDIAS! GUARDIAS!** mon inquiridor, esguard és per ell, y m'entero que fa pocs dies s'ha assegut al banquet de'ls acusats un subjecte que ab diners de un altre y no pas guanyats baix els auspicis del deu Mercuri y si d'un modo pitjor, montà un **negoci** en societat colectiva sense llibres, estafà á molts comerciants de Barcelona, es donà una temporada de bona vida entremitj de **bacants** que res tenien que veure ab la mitologia, y com que alló no podia durar, vingué que la raó social tronà, tenint qu'intervenirhi els tribunals; dones bé, ple de sorpresa m'entero que «de lo que se acusa á n'aquell comerciant se podria acusar á tots els de Barcelona, lo que hi há és que'ls més compromesos burlen la llei y l'ignoscent cau en sa xarxa, y que tot el comerç de Barcelona estaria ja á la presó, de prosperar les acusacions dirigides á tal comerciant», que'l pobrissó acaba de tenir la desgracia de no haver pogut portar á terme un altre bonic negoci que duia entre mans.

Aixís com cada poble té'l Govern que's mereix, també serva la cobardia proporcional que sagella son front ab l'estigma d'esclau.

Com fins avui ni la Cambra de Comers, Foment del Treball Nacional, Lliga de Defensa Industrial y Comercial, etc., etc., han pres (que jo sàpiga) cap acort; quan callen...

OPTIM.

Agrícola

—Per fora, res, ni un xavol!

Aixís me responien un rendista, un prestamista, dos fabricants, alguns propietaris y varis industrials al proposarlos un crèdit hipotecari sobre una hisenda de les que fan tossa, ó sobre alguns terrenys y cases de poblacions rurals qu'en cumplimiento de mon negoci tenia l'encàrrec de cercar.

Tot per la capital renegaire del centralisme; tot per eixa urbs europeisanta; tot per aquet pou mort conglomerat d'emigrats de montanya y d'altres ibèriques, andén del exprés sud-americà y corc rosegador de generacions triomfantes que poblen depressa sos fossars immensos!

Per fora, res, ni un xavo! Perque un bosc no és una lámina, ni una vinya una fàbrica, ni'l bestiar un comers, ni una casa és una finca urbana, malgrat que'ls feixos de gabella valguin tant com els cupons, malgrat que l'escorxà'l ruldó, l'espurgadora y la fusta s'adinerin com si fossin redolins de la *deuda*, quedant sempre les mojadades com lámines de la *perpetua*.

Perque una vinya no dóna'l tant per cent encar qu'el vi, el tartà y la brisa posats al mercat se paguin ab monedes sevillanes, ó no com si fossin peses de cotó, llana ó lli.

Perque la garrofa, l'atmetlla, l'oli, aquets tres productes dels burros de l'agricultura que ab pocs cuidados lleven son fruit, no valen els diners que puga valdre lo *soutage*, la *randa* ó els calats.

Perque l'ordi, la cibada, el blat, no son ferratjes y féculas tan apreciables com els barrets d'Itàlia ó las cadires de la plassa del Pi, també de palla.

Perque les vimaqueres, les albes, els plátanos, les sureres, no son res ni res valen si no son cistells del carrer de la Boquería, mobles del carrer dels Cambis ó carros d'en Canuto.

Perque'ls ferratjes y les verdures, el suro, el morenc, la remolatxa, etc., etc., no valen diners com puguen valer la quincalla d'importació, la porcellana, ó el bacallà.

Per fora, res, ni un xavo!

Que allí no hi há plátanos coronats á tall de morera, ni jardins de *parterre*, ni acres de porlant, ni adoquinats y asfalts.

Que allí tot son camins de desemboscar, carreteres enginyades pels llangardaixos y l'aigua de pluja.

Que allí cal posar pa á l'alforja per anar á cercar el metje, y un altre jornal per anar á cercar la medicina, que sort del sol y l'aire y les fonts naxentes, que'ls fan casi innecessaris.

Y per culpa d'aquets tres elements, no més se pot morir de desgracia ó de vellesa.

Que una propietat á fora vol dir treballarla ó pèrdrela, y la terra no és enrajolada, les plantes punxen y s'hi crien serps y garipaus.

Y allà á les set ja és fosc, y si no's fa un rato la manilla ó la mona, la son l'atrapa y, adeu Chelitos del café Concert!

Oh! y cal matinejar, deixar els llensols tebis á l'hora més maca que'ns mostra'l día.

Res, ni un xavo!

Que ho vagin pelant buscaters y masovers, pastors y cremades sospitoses. Que la falta de bos-

cos y conreus cridin la sequia y la llagosta. Nosaltres ab uns quants pins á l'aixida d'una *torre con agua de pie y cerca del ferrocarril* pagada á tant el pam y bastida ab escalfe-panxes en lloc d'escons y llars, ja anirèm tallant redolins ab unes estisores de fer fistó, en lloc d'espallofar panotxes, doná herba als conills ó carbassa als porcs. Ab un 80 Hº en tenim prou per romprens la gargamella ó la carcanada, y qualsevol vagi al bast per aquells salons d'isarts y cabres ab catifes de molsa y mirals de fonts regalades.

Champany! Champany! y *deuda perpétua*; fer de pagés, de carrilaire ó de marino, deixeuho per aquets héroes ignorats de que no'ns parlen les escoles europeisadores, ó pels cracs de masia, que's menjen la llimona del peix quan baixen á la fonda de ciutat.

D'Itàlia no més en coneixèm les runes històriques y monumentals; del Rosselló la Platanada de Perpinyà; els cassinos de Monte-Carlo, les cases grata-cels de New-York y les cocotes de la Ville Lumiere.

Ara, que'l pa ja hagi atipat al llaurador y que la llenya fa passar dos cops el fret, son cabories... l'avens positiu, la riquesa, el caràcter d'un país no és aquest esbarriament de gent de les masies que s'admiran com Menelics á fira, sinó les urbs cosmopolites aont s'atrapa una fortuna mitj' hora més tart que la malaltia mortal de cos y esperit.

Visca la torreta ab deuda, el xampany ab Chelito, el càrrec oficial ab momio.

Lluny de nosaltres la suor honrada, passar la vetlla entre la muller y els fills, no importa quants, y sense'l diari y la revista de modes, sense luncs y hipòcrites cortesies.

Per fora, res, ni un xavo!

MACEO.

Carta de Angel Guerra

Havèm rebut la següent carta:

Madrid, 5 Mayo 1911.

Sres. Redactores de RENAIXEMENT.

Mis distinguidos compañeros:

Mil gracias por el telegrama que me enviaron. Siento que mi gratitud no iguale á las bondades de ustedes.

Completamente identificado con las ideas que defienden los nacionalistas catalanes, me he esforzado siempre en propagarlas con las plumas.

Por tanto saben que en la generosa campaña de ustedes tienen y tendrán siempre el modesto concurso de su compañero y amigo q. l. b. l. m.

ANGEL GUERRA.

Extensió Universitaria Catalana

Els Estudis Universitaris Catalans nascuts al call del renaixement de nostra terra y qu'han assentat els fonaments de la futura Universitat Catalana han dut a terme en el present any una tanda de conferencies d'extensió universitaria. Una d'elles fou donada per el catedràtic de Historia del art dels referits Estudis el Sr. Puig y Cadafalch. Ella fou un resum de l'història del palau de la generalitat, tinguent lloc en els dos últims dímenges y en local qu'ocupa la Diputació.

Ab exposició clara y senzilla comensá parlant dels E. U. C. y del caràcter d'extensió dels mateixos que tindria la conferencia. Digué que 'l senyor Miret y Sans y ell havien rebut l'encàrrec del president de la Diputació, En Prat de la Riba, de fer l'història del edifici, corresponent á n'el Sr. Miret la part documental y á n'ell l'aplicació dels documents á n'el edifici. Acabá l'exordi ab una breu història de les Corts Catalanes, que de principi, no tenien casa propia ni fixa, fins qu'adquiriren més tart una de les antigues cases del Call jueu, que desde llavors passá á ser hostatje de la comissió permanent nomenada per les Corts. Sortint á fora, per la porta de Sant Honorat, feu notar el conferenciant la arquitectura del barri jueu, de forma igual á la casa romànica usual á Catalunya desde'l segle XIII, ab portal rodó, petites finestres á la part baixa, y finestrals ab columnetes primes mes á dalt. Son aquelles célebres cases de pedra elogiades pels viatjers que venien de fora, ja que era poc usual que de pedra se fessin en aquella època.

Entrant á dins, explicá la obra de lo que era tanca del hort que donava al actual carrer del Bisbe, y ab documents analisá els acorts presos per les Corts Catalanes qu'encarregaren á March Safont la direcció de l'obra y al escultor Pere Joan la part escultural de la mateixa, principalment el Sant Jordi que's veu en el portal, y que fou fet ab tant d'amor y cura per part del artista que hi perdé diners en l'obra, pero la Diputació, no obstant de tenir preu fet ab ell el premiá refentlo en llurs pèrdues. Se fa impossible seguir al conferenciant en els contractes y detalls que va llegint referent á les obres, pero hi ha que notar el passamá de l'escala que conduceix cap á la capella de Sant Jordi qu'es una obra d'art meritíssima y ab unes curves de perfecció gran. Pujant després á la capella fa una història de la mateixa per qual decorat, aixís com el de les vidrieres se feren compres á mercaders italians y nostres artistes dibuixen cartrons pels tapisos que fan á Flandes y per les vidrieres que's fan á Amberes, acabantse la capella al any 1434. Feu notar que la fatxada, obra del arqui-

tecte Safont, está plena d'influencies moresques. Passant de la capella á la galeria del pati de Sant Jordi fa notar l'obertura de una finestra en forma de O que's veu en la part esquerra de la capella, y aquest es el primer pas cap á l'aixamplament de l'edifici que s'estengué en l'any 1432 cap al pati dels taronjers comprant les cases que allavors hi havien. Al treurer la terra del pati s'hi ha trobat una muralla que probablement separava al barri jueu del cristià. Llavors se comensa de deixar sentir la influencia del renaixement italiá; vinguent després un pervindre de guerres durant el qual poques obres va fer la Diputació. En 1547 se cobreixen les galeries y dos anys després els pintors decoren les parets ab passatjes de l'història de David.

Aquí acabá 'l primer día, continuant en la segona conferencia llegint una serie de documents del any 1579 y següents qu'espliquen la pompa ab que se celebrava la festa de St. Jordi en aquell temps, parlant després de la part del edifici feta durant el Renaixement qu'arribá á nosaltres á últims del segle XVI, fentse en l'any 1570 un'obra á la fàisó italiana que s'anomenava en els documents, la Sala Nova. Hi ha que notar el paviment de les sales fetes de rajoles á la manera valenciana unes y á la manera Talavernia altres. Entraren públic y conferenciant á la Sala Nova, de la que 'ls dibuixos y documents trobats permeten refer l'aspecte. Recorreguerem després dues altres sales que fan costat á la Nova que s'anaren decorant y aixamplant á mida que continuaren les obres del pati dels taronjers y que la Diputació adquiria cases per la banda del carrer de Sant Sever. Acabat l'estudi d'aquesta part, el Sr. Puig entrá á explicar la de la part nova que té fatxada neo-clásica á la plassa de St. Jaume, que's construí á finals del segle XVI, temps de l'art fet á base de llibres y de principis sentats, art representat á Espanya per l'estil de l'Herrera y casi desconegut á l'edat mitja. L'obra comensá al 1596, pero un incident de caràcter polític torbá un temps la seva continuació. Aquell fou motivat per una carta del Virrei en que deia que sospenguessin les obres per creurer que tenien caràcter de fortificació.

No poguent convencer de lo contrari al Virrei, la Diputació se traslladá á Madrid y el Rei aixecá la prohibició poguentse continuar els treballs. Després ve el període de guerres y lluites contra els Felips, en el que poques obres se feren. Ve més tart gent forastera y dominadora qu'ab poc temps desfé moltes de les obres que tant n'havien costat; fins are que baix la presidencia del Sr. Prat de la Riba ha comensat un altre renaixement del Palau y restauració del mateix.

Llars aplaudiments coronaren la tasca del senyor Puig y Cadafalch, voltant després els oients les sales del edifici refent les explicacions del orador.

LL. G. C.

De la paraula com á símbol

Tres son els factors indispensables per la producció de la paraula: *Atenció, Visió y Emoció*.

La *Atenció* es la necessitat que té 'l nostre esperit d'observar les coses que 'ns atrauen. La observació de les mateixes engendra una visió, aquesta determina una emoció y surgeix finalment la paraula.

Vaig á contarvos un fet aont se determina clarament aquest procés.

Anant un dia en el tren de Terrassa á Barcelona venia en el mateix compartiment una familia que duia un nen d'uns vuit ó deu anys, un nen inquiet d'ulls vius y gest nirviós, un d'aquells que volen seure arrán de la finestra per veure millor les coses.

El nen estava atent y guaitant al defora, prompte á subratllar ab un gest ó ab un crit les impresions que en ell ocasionaven els diferents aspectes del paisatge. La seva mare estava també interessada per les observacions del xicot y adhuc procurava completarles fentli observar altres coses que s'escapaven als ulls escadrinyadors del seu fill.

—Li agrada véurer forses coses, deia la seva mare; després quan arriba á casa, explica tot lo que ha vist,—y dirigintse á n'el nen que ab una orella estava atent á lo que d'ell deia la seva mare, va fer:—Oy nen que quan arribes á casa ho expliques tot á la tieta lo que has vist? Y 'l xicot ab un posat que feia endevinar que avui tindria molta feina á explicar coses, féu que sí ab el cap.

Vetaquí senzillament expressat el procés de la paraula, vaig pensar jo. Un nen que para atenció en tot alló, que donada la seva naturalesa, el frapa, la visió que'n recull el conmovi y queda grabada en el seu esperit una impressió seva que després quan arribará á casa traduirá en paraules per explicarho á la tieta. Els homes son també com aquell nen; perque floreixi la paraula en nostres llabis, precisa, en primer lloch, que fixem nostra atenció en quelcom que armonisi ab nostre ésser; de la intensitat d'aquesta atenció en depén la puresa de la visió, lo pregó de llur impressió y en definitiva la sinceritat de la paraula. Aquesta, resúm de tot aquest procés, es la encarnació, podríam dir, de l'essencia de nostre ésser.

Cal avans remarcar, per comprendre be aixó, que el mon, la naturalesa tota, está sempre devant dels nostres ulls sense vels ni misteris, reclamant constantment nostre atenció. Res hi ha en ella que no sigui pur y d'una claretat perfecta. Res de misteris, res de secrets. Ella no demana més que ésser observada atentament. Y l'home per propi impuls, obeint á aquesta excitació de la naturalesa, va y observa atentament els llurs fenòmens. En aqueixa

tasca mecánica, que efectua á voltes impulsat pel sentiment, á voltes pel dolor, per la necessitat sempre, es aont se va forjant la crosta de perfecció que poc á poc va vestint á l'home *atent*. Perque en lo creat res hi há, per insignificant que s'ens aparegui, que no mereixi una forta atenció per part nostra. Aixís, doncs, se comprén que l'home *atent*, aquell que tingui una facultat d'atenció d'un radi d'acció prou capás per abarcar lo trascendental y fixarse adhuc en les coses que creiem més insignificants, aquell estarà revestit d'una perfecció superior, car la visió que tindrà del mon será més clara, més fonda la impressió y més sincera la paraula, resúm del procés, símbol de l'individu.

Y cada home té la seva atenció que'l caracterisa, la fixa en tot alló que troba propi y la seva paraula en revela la emoció haguda, la idea concebuda, car les idees no son més que emocions del cervell. Dit aixó no cal esforcarse gaire per comprendre l'influencia trascendental de nostra atenció envers les coses de la vida, car la visió que del mon té cada hui no es res més que 'l reflexe d'un mateix. Y aquest reflexe no es immutable, fa 'l seu camí junt ab la vida, borraros en l'infantesa, va decidintse, prenent forma concreta á mida que l'home apunta, sofreix les diverses evolucions á que l'obliguen les tempestes de la vida y s'acaba ab l'home. Y aquest moviment, aquesta mutualitat té lloc aixís mateix en la paraula; poc precisa, desviada en l'infantesa, fogosa y vibrant en la joventut y serena y reposada en la vellesa. Es aixís, doncs, com la paraula simbolisa á l'home en les diferents épques de la seva vida. De la mateixa manera cal observar, que l'home per traduir en paraules les seves emocions se veu obligat á escullir aquelles que millor precisin l'objecte de la seva emoció, empearles ab cert ordre, raonar en un paraula.

Les diferents paraules de que se serveix l'home per expressar les seves emocions son á la vegada símbols de coses de la vida: aixís á l'anomenar un arbre, un aucell, una pedra, tot seguit aquestes paraules ens sugereixen la figura del arbre, del aucell, de la pedra &, es converteixen immediatament en símbols de lo que la nostra visió aprecia per un arbre, un aucell y una pedra. Es, doncs, cada paraula del nostre discurs un símbol de quelcom de la vida. Ordenades conforme dicta la raó formen un encadenament de símbols quin conjunt simbolisa una emoció, un moment de reflexe de l'home en la naturalesa, y es allavors quan apareix l'home simbolisat per la paraula.

(Acabaré)

MARTÍ ALEGRE

De Música

Segurament, amic llegidor, hauràs extranyat qu' hagi passat tant temps, sense que d' aquestes planes se t' hagi parlat setmanalment del moviment musical; mes jo t' prego que dispensis aquesta inconsecuencia, prometente que d' aquí endavant tindràs noves de les manifestacions que d' aquest art sublim tinguin lloc á la nostra Barcelona.

No t' creguis trobarhi en aquestes ressenyes l' istil en que s' acostumen á fer la majoria de les que s' anomenen crítiques musicals, ni molt menys, perque no crec qu' existeixi, després de sapiguer que músics tan eminents com Berlioz, deia, que li feia fàstic la música de Palestrina, Wagner que digué les mils pestes de la de Gounod y tants altres; doncs si aquests grans mestres s' han equivocat, com se pot creure ab aquesta crítica que falla en el mérit d' una composició quan sab si 'l nom de l' autor es de nota y que altres voltes, sens tenir en compte la mala disposició que per qualsevol motiu tindrà á l' esperit, farà cas de l' impresió rebuda en la primera audició d' una obra en que 'l compositor hi haurá esmersat sa fè treballant y que quan després de greus fatics la deixarà per acabada, solament ab una hora y sens havershi pensat gaire, sortirà la crítica desfent d' una plomada el mon d' ilusions y retrassant l' arribat somni de tot artista.

Després de l' exposat, crec, amable llegidor, que hauràs comprés la tasca que m' proposo fer, doncs, la ressenya dels actes musicals que cregui t' hagin d' interessar, sense fer us de la *reventada*, ni tampoc dels cops de bombo sens motiu, fixantme més, qu' ab els defectes de les obres, ab els del públic, doncs crec que son de més importancia, y t' demano la teva benevolensa si al llegir aquestes ressenyes hi trobes algún concepte que no creguis prou ajustat, no duptis empró seré sincer.

A punt de tancar les portes de la present temporada al Liceo, voldria parlar tal com se mereix del festival Wagner, que hi ha tingut lloc, mes la feina es llarga per ferla tota d' un cop, y per no ferme pesat, solsament en diré quatre mots, perque no pot passar desapercebuda per l' importancia que té, presentar una obra d' aquesta grandiositat de la manera qu' ho ha sigut aquesta vegada.

Les quatre parts de que s' compon l' «Anell del Nibelung», foren presentades ab forsa propietat, si guent, la que més entussiasma al públic el «Sigfrid», sens dubte per l' unitat d' istil superior á les demés, ja que n' obstant la magnificencia de les escenes capdals de «La Posta dels Deus», en conjunt no s' escoltá ab l' interés del «Sigfrid». La forta passió humana de «La Walkiria», com la senzillesa y frescor de «L' Or del Rhin», foren escoltades ab verdadera atenció y entussiasme.

Les representacions que s' donaren del «Tristany y Isolda» y «Tannhäuser» fou de les que deixen un agradable recort, mercés al punt que hi posaren tots els que hi intervingueren, de lo que n' resultá una execució magistral.

No crec necessari tinger de fer elogis dels artistes qu' han pres part en totes les representacions, doncs tots estaren forsa be. L' orquesta baix la intel·ligent batuta del mestre Kaeppler, feu valer tots els motius de les obres com es degut, donanthi una execució ben notable.

Tant debó que totes les obres que s' presenten al Liceo ho fossin com les d' aquesta temporada, doncs guanyanthi el públic no crec que hi perdés res l' empresa

C. BATLLE.

De Sports

Aviació—*Raid Barcelona-Saragossa-Madrid*.—Está ja anomenat el comité organisador d' aquest *raid*, haventse reunit diverses vegades pera aprobar les bases del mateix. Un cop nomenades les comissions de propaganda y comité executiu se donará impuls als treballs encaminats á portar á bon terme els projectes de la «Asociación de Locomoción Aérea», iniciadora d' aquest important *raid*.

Ciclisme.—*Campionat d' Espanya*.—Han anat á Madrid pera pendre part en el campionat anyal, l' actual campió Magdalena, el campió de Catalunya Tarraco y algún altre, als que desitgem que tornin á portar ab ells, el títol de campió espanyol.

La prova es en circuit y l' recorregut de 100 km.

Copa Peters.—38 corredors arribaren á pendre la sortida pera aquesta cursa que sigué desde el seu principi, disputadíssima. Els novells corredors portaren un tren més que regular, puig conseguiren un promitj de 30 km. Arribá primer en Roche, empleiant 24 h. 28 m. en els 80 km. de la cursa, adjudicantseli per lo tant la «Copa Peters». Els corredors arribats foren 21,

Futbol.—«Espanya»—«Catalá».—L' últim partit que li faltava al «Catalá», li ha valgut ab la victoria obtinguda, el segon lloc en la classificació general del concurs de la «F. C. C. F.»

El partit fou interessant en la primera part y més fort en la segona. Guanyá el «Catalá» per 5 goals á 1, explicantse aquesta diferencia per jugar l' «Espanya» sense en Graells, un dels millors jugadors del club vermell.

COPA SUD DE FRANÇA.—«*Olympique-Cettois*»—«*Barcelona*». El Club Francés, en la seva nova visita, ens ha ensenyat que sab jugar més de lo que ho feu en sa anterior vinguda. El «*Barcelona*» quel-com debilitat per l'ausència d'en Patullo degué jugar de ferm pera poguer batre al seu contrari per 2 tantos contra 1. El resultat diu prou lo igualat que sigué 'l partit, que per aquest motiu resultá bastant interessant, malgrat l'apatia d'algún blau-vermell, El «*Barcelona*» ha de jugar are 'l partit definitiu d'aquest concurs, qu'es de esperar acabi afegint una copa més á les moltes que porta ja guanyades.

LL. DEL C.

GARBELLANT

Y veusaquí que'l diumenge á la tarda varem anar al Palau de Bellas Arts desitjosos de sentir música; cosa que no'ns fou tan fácil com á primera vista sembla; car especialment durant l'execució del poema sinfónico del mestre Pahissa «*El Camí*», quan *La nit canta ab levíssim mormuri*, no era precisament el de la nit el qu'arrijava fins á nosaltres, sinó el *mormuri* de l'incessant xerroteig de una part de la concurrència; qu'encare que l'imensa majoria era produït ab l'*armoniosa* tingué el dó de desplaurens.

Y are, un prec á la Comissió de Festes de l'Exposició:

No seria possible, en una sala qualsevol, organitzar un petit *cine*, aont aquesta ínfima pero sorollosa concurrència segurament es trovaria en el seu element y podria compartir l'interessant conversa, sense necessitat de molestar á n'els que anèm allí desitjosos de fruir de lo que'ns ofereix el programa.

Finida ja la Festa bella y patriòtica del Jocs Florals, quan encare els visques á n'en Guimerá y á Catalunya ressonaven en l'espaiosa sala de Llotja, allà en un recó, una veu petita, feble, afemellada, llensá un esgarip histèric.

La noble actitud del selecte auditori al no respondre ni fer esment tan sols d'aquell crit, ens demostrá ben palesament, que si hi han multituds pera «donar reals á festes denigrants y exòtiques», en el que constitueix el cor del nostre poble el sentiment de dignitat hi perdura encare.

Durant la darrera setmana hem pogut contemplar un cartell ab lletres de pam ab el crit sujestiu

ABAJO LOS CONSUMOS! anunciantse en el mateix un GRAN MITIN en tal sentit, en el qual hi prenién part en Vinaixa, Puig d'Asprer, Lladó, l'*Emiliano*, etc., etc., en una paraula, tot lo més granat del lerrouxisme.

Qu'es que ja no queda res pera consumir, que aquets *fulanos* han donat aquet crit tan ultra-revolucionari?

Retallèm de *La Veu de Catalunya*:

«....El senyor Gasset celebra qu'els cotoners hagin escullit Barcelona pera la celebració del seu Congrés. Diu que Barcelona és la germana gran d'Espanya.»

No és subversiu aixó?

Del mateix discurs:

«Diu que la seva major satisfacció fora poguer esser agent comercial de Catalunya devant el Govern.»

Industriales, á defenderse!

En la passada festa dels Jocs Florals hi causá certa estranyesa la manca d'assistència de la primera autoritat eclesiàstica, la que, segons teníem entès, mai havia deixat d'assistirhi.

Ben segur que l'actual bisbe de Barcelona degué llegir l'article que l'Alomar publicava el dia avans en *El Poble Catalá*, y estanthi d'acort, va abstenirsen.

A nosaltres no'ns extranya gens, ni'l procedir de l'un, ni l'escriurer de l'altre; y trovèm que á n'aquet cas hi está ben aplicable aquella dita vulgar: «Tots els extrems se toquen.»

NOVES

De la festa de les lletres.—Diumenge passat tingué lloc en la gran sala de Llotja, la celebració de la poética festa de les lletres Catalanes, els Jocs Florals.

Una imensa gentada omplia de gom á gom la sala, abundanthi el bell sexe, donanthi una nota de bellesa atraient al ensemps que poética.

La premsa diària ha ressenyat detalladament tan important acte, per lo que nosaltres ens limitarem á consignarlo d'una manera més concreta.

Després del concebut discurs del president don Conrat Roure, que fou llegit pel Sr. Colomer y aplaudit per l'auditori estrepitosament com s'ho mereixia tant erudit treball, que fou un veritable historial del Teatre Catalá; el secretari D. Josep

M.ª Folch y Torres, donà lectura de la seva ben escrita y detallada Memoria, passant tot seguit á descloure 'ls plecs que tancaven els noms dels autors premiats.

La flor natural, se concedí á Mossén Antón Navarro per ses poesies «Idilis lluminosos», elegint Reina de la festa á la gentil y hermosa senyoreta Mercé de Montoliu y de Durán, la que pujá á ocupar el sitial d'honor entre 'ls aplaudiments de la concurrència.

L'Englantina la guanyá l'Eduard Girbal Jaume ab sa poesia «Elegia Perduda».

La Viola no fou adjudicada; sortint guanyadors dels accésits á n'aquest premi, els senyors mossén Parareda y Salas y Pere A. Salada.

La Copa artística, la guanyá D. Miquel Roger Crosa ab la seva obra «Viatjes d'amor».

La nota culminant de la festa, la doná el premi Fastenrath; quin, fou concedit al mestre dels mestres D. Angel Guimerá pel seu drama «L'Eloy». Al ressonar el nom del eminent dramaturg, tothom á peu dret l'aclamá, prodigantse una ovació, que creixé més encara al llegir-se la donació que feia 'l premiat, de l'import del premi, pera la erecció d'un bust del il·lustre catalanófil á Barcelona.

Els demés premis y accésits els otorgaren á treballs que 'n resultaren autors els propis Mossén Navarro y Girbal Jaume, y 'ls senyors J. Iglesias Guisart, Lluís Valeri y Salvador Galmés.

Clogué la festa ab un bell parlament de comiat D. Prudenci Bertrana, qui, una vegada més se refermá com á prosista de gran valúia en la literatura patria; y seguidament, desfilá la concurrència sortint molt ben impresionada del conjunt dels Jocs Florals d'enguany, que ab tot y 'ls pocs premis que s'otorgaren han resultat ben arrodonits.

Sols hi mancá, qu'es molt, aquell caldeig patriòtic á que estavem acostumats alguns anys enrera, el que, tots hèm de procurar torni á despertar-se en profit de la Causa de Catalunya.

* * *

La funció teatral qu'el prop-passat diumenge celebrá en el «Foment de la Sardana», l'Escola Catalana, del carrer de Moncada, se vegé favorecida per una nombrosa y escullida concurrència qu'aplaudí ab entusiasme l'artístic treball dels petits artistes.

Pera ferse càrrec de la seguretat ab que desempenyaren els nois sos respectius papers, sols dirèm que tan en la representació del drama *Los Martres d'Alcalá d'Henares* que té quatre actes, com en la comedieta *Maldat ignocenta*, no hi havia apuntador. Bona lliçó als professionals!

Rebi 'l director, l'amich Ribas, nostra més forta encaixada per sos patriòtics esforços y lloable

activitat en procurar artístic y honest esbarjo als pares y deixebles de sa Escola.

* * *

En la sessió del dimecres de la setmana passada de la Diputació de Barcelona, immediatament d'haverse constituït aquesta pera 'l nou exercici, se va entregar á la presidencia la següent proposició:

«Els infrascrits proposen á la diputació provincial que, tot just constituïda pera l'exercici de 1911-1913, prengui els següents acorts:

Primer. Proclamar que 'l Cós Provincial de Barcelona aspira á la reconstituïció de la Personalitat Catalana regida autonómicament per una Diputació única; aixó sense perjudici de que la Diputació Catalana, ab franc criteri descentralisador, se complementés interiorment ab els organismes parcials que considerés necessaris pera 'l millor éxit de la seva gestió.

Segón. Que l'anterior acort se comunicui al president del Concell de Ministres y á les altres Diputacions catalanes pera 'l seu coneixement y demés efectes; y

Tercer. Que 'ls anteriors acorts se comuniquin aixís mateix á tots els diputats á Corts y senadors de Catalunya, invitantlos á que enprenguin rectament tasca legislativa en el sentit indicat.

Palau de la Diputació, 3 de Maig de 1911.—M. Folguera y Durán.—Antoni Sansalvador—Antoni Suñol.—N. Verdaguer y Callís».

RENAIXEMENT

Periòdic adherit á l'Unió Catalanista

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Plassa del Teatre 6, 1.er

PREUS D'ABONAMENT

Catalunya y nacions Ibèriques . . .	2 pts. trimestre
Per les demés nacions	3 " "
Cuota de protector	minim 1 pta. al mes
Número solt	10 centims
Atrassat	20 centims

Per la ve :

Al Kiosk A B C.

(devant del carrer de l'Hospital)

CANÇONER POPULAR

LA FILLA DEL MARXANT

CANÇÓ POPULAR CATALANA

Poc a poc

La filla del marxant diu-hen qu'ella mes
 be-lla no es la mes be-lla no qu'al-
 tres n'hi ha sens e-lla La-bi-ron don la-bi-ron-
 don qui-na don ze-lla ta-bi-ron don

LA FILLA DEL MARXANT

Canço Popular Catalana

La filla del marxant
diuen que es la més bella.
No es la més bella, no,
que altres n'hi ha sens ella.

La virondon!

La virondon, quina donzella!

La virondon!

S'ha cercat aimador
à la faisó novella;
n'ha donat los amors
al peu d'una olivera.
Quan ella va à sarau
se'n posa boniqueta,
lo faldelli vermell
enriberat de negre.
La'n treuen à ballar
à la dança primera
y'l ballador li diu,
lo ballador li deia,
lo ballador li diu:
— Amor, sou pesenteta.
— En qué m'ho conexeux?

Com ho podeu conèixer:

— Bé es prou conexedor,
bé es de bon conèixer,
posáu los peus més plans,
ja no dançau lleugera;
lo cinturó no us clou,
lo faldelli us curteja,
la cintureta us creix,
lo devantal s' axeca
y'l faldelli vermell
d'un pam no us toca à terra.
¿Que 'n donariu vos
per tornà d sa manera?
— Galdn, si's feia axò,
vos vestiré de seda,
vos compraré un barret
ab plomes à l'orella,
vos donaré un cavall
guarnit à la francesa,
un cavall blanc, batent,
que'n volará la terra,
pagant-vos tot l'ormeig

per anar à la guerra.

— Voleu venir. amor?
Seréu deslliuradeta.
A dintre l'or del rei
n'hi ha una fonteta:
tota nina que hi beu
de rosa es ja poncella.
— Anem-hi, don Joan,
que jo hi voldria beurer. —
Quan foren à la font,
la font axuta n'era;
de sentiment que 'n té
l'infant li cau à terra.
— Culliu-ho, don Joan:
tireu-ho à la riera.
— La bella, no ho faré,
que no són coses meves. —
Ella de terra'l cull,
lo 'n tira à la ribera.
Quan lo n' hagué tirat
l'aiga torna vermella.

EFEMÉRIDES

12 de Maig de 1640

Revolta del poble de Barcelona per treure de la presó als patriotes agafats pel Virrei.

La opresió que tenia lloc á Catalunya en temps de Felip IV no podia ser suferta pels catalans y continuament aquets acudien ab queixes al Rei y als seus representants en el Principat. Tot era inútil. Desde'l temps en qu'aquet caigué baix el domini de Castella, mai s'ha vist atés en els precs qu'en demanda de justicia y de reivindicació dels seus drets ha dirigit als governs de Madrit. Aixó mogué al Concell de Cent y á la Diputació á intentar un supràm esforç, nuant les séves forces y designant per parlar al Virrei en nom de Catalunya, á n'en Francisco de Tamarit. Aquet fou escoltat, com ho han sigut al-

tres Comissions, que no han sigut ateses, com tampoc ho fou aquet. La resposta del Virrei la trobá al ser empresonat junt ab altres eminents patricis, els concellers Francisco Joan de Verjós y Lleonart Serra, y el gran Pau Claris, que també ho fou per la séva exaltació y entusiasme al predicar la llibertat de sa patria.

Peró el fi que'n tragué el Virrei fou completament oposat al que's proposava, ja qu'el poble, cansat de tantes vexacions, esclatá irat contra'l representant del Rei, y al crit de *Visca lo rei! Muira lo mal Govern!* y brandant les campanes al somament, s'encaminá vers á la presó per deslliurar als patricis presoners, que foren passejats en triomf per tot Barcelona; no siguent aixó més qu'el prólec de la revolta qu'esclatá al cap de pocs dies.

LL. G. C.